

tia tradetur contra possessorem; l. 14. in fine tit. 13. part. 5. Trentacinq. d. resol. 17. num. 52. ubi alii, Carleval. ubi proxime, qui litigiosi vitium intervenire opinatur. Quod limitatur si res distrahatur, ut aliis creditoribus satisfiat, & constet de numeratione pretii; tunc enim emptor vexari nequit ullo modo. Greg. Lop. in d. l. 14. gloss. ult. Amat. variar. resol. 94. concl. 18. ubi de pignore judiciali.

Verf. Illud verò libenter ad-
diderim.

46 Tertius possessor, in quem executio fiat, quia in fraudem iudicii rem conscius litis comparavit; appellare permittitur intra tempus, quo posset superatus. Lancell. de attent. part. 2. cap. 12. ampliatur. 14. num. 20. Scacc. sup. quæst. 17. limit. 6. memb. 4. num. 92. verf. Ampliat. secundò, ubi quod hæc appellatio non impedit executionem, quod displicet, nam si appellatum fuerit infra terminum præscriptum ad provocandum victo à sententia, hæc exequi nequit adversus tertium, sicut nec contra principalem, quamdiu appellabilis existit, cum adhuc exequibilis non existat, atque ita provocante tertio possessore, impediatur iudicati executio donec secunda instantia terminetur.

Ad Num. 8.

47 Hucusque de tertio, cui ex natura causæ res inter alios acta etiam litis ignaro præjudicat: modò agendum de illis, quibus scientibus tantum nocere inter alios lata sententia: his velut cæteris, quorum interest, appellatio permittitur intra decem, seu quinque dies, vel alium legitimum tempus lege præfixum, à quo sententiæ notitiam habuerunt, secundum prænotata supra, numero 2. & 6. cum seqq. Scacc. ubi proxime, verf. Declara ulterius, Cancr. d. cap. 16. num. 58.

48 Illud observari oportet, tunc officere sententiam scienti, qui poterat causam assumere, repulso litigante, quando hic nomine proprio causam tuetur. Aliud juris erit, si litiget nomine ejus tertii, ad quem causæ defensio principaliter spectabat; tunc siquidem illi tertio res iudicata non nocet, etsi litem geri non ignoret, nisi ipse mandaverit, aut præsentatur in iudicio de jure suo per alium discipari, quia mandasse intelligitur. Salgad. de reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 272. Cancr. sup. part. 2. cap. 16. num. 5.

Ibi: Quid autem ubi condemnatus.

49 Præmissum est sup. num. 14. non audiri, qui tertio intendit in eadem causa provocare contra tres conformes sententias, ut præter ibi laudatos tradit Guazz. de defens. reor. defens. 36. cap. 30. in fin. & defens. 37. cap. 1. per totum. Illa prohibitio impedit appellanti aditum etiam quoad devolutivum effectum. Scaccia sup. d. q. 17. lim. 1. num. 13.

50 Regulariter tertio pro suo interesse appellare conceditur, etiam si principalis prohibetur. Scacc. de quæst. 17. limit. 6. memb. 4. nu-

num. 47. quod multipliciter limitat ex numero 89. & inter cæteras limitationes hujus meminit, ut scilicet tertius non audiatur post binam sententiam conformem, si ante conclusum in causa tertiæ instantiæ litis notitiam obtinuit; nam si postea scientiam litis acquisierit, ei non obest quod inter alios actum est, cum nec consenserit, ut de jure suo controverteretur per litigantem, nec teneretur assumere causam in statu, quo existat. Scacc. num. 99. cum seqq. Cancr. num. 94. & 95. Lancell. sup. part. 2. cap. 12. ampliatur. 14. numero 22. Trentacinq. variar. libro 2. tit. de appellat. resol. 16. num. 15. & 16. Aliud videtur dicendum in tertio, cui infcio nocet sententia, cum teneatur causam prosequi in statu, quo est respectu principalis, ut prælaudati sentiunt.

Ibi: His non temerè præmissis.

Qui ante tertiam sententiam in præmissis casu, etiam post conclusum in causa agnovit de jure suo per alium litigari, debet protestari, nec ex ultima sententia sibi præjudicium generetur, alioqui tertio appellans non erit audiendus: cui consentit etiam subditus Scaccia num. 10. in fin. Mihi quidem omisso protestationis sufficiens non videtur, ut tantum præjudicium producat tacenti, ex adnotatis supra, num. 28. maxime cum jam progressum ad ulteriora, conclusione facta, impedire non valeat.

Ad Num. 9.

Quando censeantur tres sententiæ conformes, tradiderunt latè Salgad. de Reg. protect. part. 3. cap. 16. Guazz. de defens. reor. defens. 37. cap. 1. Scacc. d. quæst. 17. limit. 1. à num. 20. In dubiis declarandum; non esse sententias conformes, ut appellanti locus fiat, observat Scacc. num. 18. & super declaratione licet appellare. Scacc. num. 49.

Deeifio Clemeotinae 1. de re judic. cavet ne impediatur executio trium sententiarum conformium, etsi de nullitate opponatur: ubi Aug. Barbosa in collect. Interpretes ejus congerit, & limitationes recenset. Non tamen tollitur facultas dicendi de nullitate, non retardata executione. Scacc. num. 59. & 61. Aliud in appellatione contingit, quæ nec post executionem ad effectum devolutivum admittitur, ut prænotatur supra, num. 48. Ratio discriminis in obscuro non est, etenim per appellationem cognoscitur de justificatione sententiæ, quæ ita præsumitur ex conformitate triplicis decisionis, ut tertia provocatio ut clausula, ac frivola rejiciatur. Scacc. num. 14. verf. Secus est: at cum agitur de nullitate, iudex non cognoscit de justitia sententiæ, sed de validitate, ac substantialibus iudicii requisitis. Scacc. num. 56.

Eadem Pontificia constitutio restringitur, ne procedat quoad tertium qui poterit opponens de nullitate impedire executionem trium sententiarum. Scacc. d. limitat. 6. memb. 4. num. 66. Anton. Gabr. commun. opinion. tit. de execut. rei judic. conclus. 1. numero 19. 20. Cancr. variar. part. 2. cap. 16. à numero 85. Mich.

Mich. Grass. tom. 2. comm. opinion. lib. 7. tit. 16. num. 115. verf. Secunda limita, Barbosa collect. d. Clem. num. 3. In quo D. Covar. utitur distinctione, quam præmiserat numero præcedenti de appellatione, an scilicet tertius causam ignoraverit agitari, necne, antequam in causa concluderetur. Hoc tamen interest inter appellantem, ac de nullitate opponentem, quod ille omnino excluditur, hic admittitur, sed executionem sententiæ minimè impedire valebit, quando ante conclusum in causa de lite certior factum esse constat, ut D. Covar. rectè docet, quæ colliguntur ex observatis supra, num. 52.

Ibi: Verum si tertius appellare potuisset.

55 Tertius omittens appellationis auxilium sibi competens, non prohibetur de nullitate sententiæ dicere; nam hæc remedia inter se distinguuntur, nec unum pendet ex sui natura ab altero. Sic apud nos licet quis intra quinque dies non provocet, & ideo amplius non audiatur appellans; tamen usque ad sexaginta nullitatem objicere permittitur, l. 2. tit. 17. l. 1. tit. 18. lib. 4. Recop. Inde etiam provenit, ut sublata appellandi facultate, jus dicendi de nullitate non censeatur ademptum. Cancr. variar. part. 3. cap. 18. num. 23. Guazz. de defens. reor. defens. 36. cap. 19. num. 7. Scacc. de appellat. quæst. 19. remed. 1. à princ. quod non procedit si nullitas proponatur accessorie ad appellationem, quia si provocatio veteretur, de nullitate eo modo dicere non licet. Cancr. num. 24. Scacc. num. 14. ita ut appellatio non admittatur prohibita, quamvis permissæ nullitatis actioni jungatur: imò potius utraque repellitur, quia principalis, id est appellatio, interdicitur, argumento capitis Accessorium, cum vulgatis, de regul. jur. in 6.

56 Illud oportet addere, quod si tertius intra tempora appellationis de nullitate agens succubuerit, regredi non vetatur ad provocandum ab eadem sententia; etenim fatalia appellationis non labuntur, dum super nullitate discutitur. Pichard. manu duct. ad prax. part. 1. §. 13. num. 3. Paz cum aliis tom. 1. part. 1. temp. 12. num. 9.

SUMMARIUM.

- 1 Citatio eorum, quorum interest, efficit ut ipsi sententia inter alios lata noceat, quibus aliter non noceret: quod limitatur si alio jure venerint.
  - 2 Tertius cui sententia inter alios non officit, dupliciter valet executionem impedire.
  - 3 Tertius intendens executionem suspendi, debet summarie de jure suo statim docere juxta commune jus: & qualis ad hoc probatio sufficiat, num. 6.
  - 4 Quid de Jure nostro Regio, & num. 6.
  - 5 Tertius se opponens executioni sententiæ, si succubuerit, poterit de jure communi iterum via ordinaria experiri; secus de jure regio.
  - 7 Appellatio tertii quoad effectum devolutivum an admittitur absque aliqua probatione juris appellantis.
- D. de Faria Covar. Enucl.

- 8 Exequutio non suspenditur per oppositionem tertii, quoribus calumniosa, & fraudulenta præsumitur.
- 9 Fraudis suspitioni locus non est, ubi tertius intentionem suam plenè probaverit.
- 10 Tertii oppositores sunt in triplici differentia, & quando singuli impediunt executionem.
- 11 Si duo rei vindicatione egerint in solidum contra possessorem, quomodo iudex procedere debeat ad executionem. Ubi qui prior vicevit, quam cautionem præstet, ut rem accipiat, num. 13.
- 12 Tertius se opponens post rem iudicatam, non suspendit executionem, nec cautione opus est.
- 13 Limitatur.
- 14 Quid si duo in solidum rem petant, quæ à nemine possidetur, an suspendatur executio prioris sententiæ pro uno ex actoribus.
- 15 Quid si tertius possideat, & num. 17. & 18.
- 16 Quid si creditore petente executionem ex actione personali, tertius se opponat, dominium, vel possessionem allegans.
- 19 Si tertius solum allegat possessionem, agnoscens dominium ad victum spectare, non retardatur executio.
- 21 Ut quisque tertius executionem impediatur centum possessor, habere debet in actu possessionem, nec præstat jus ad illam adipiscendam.
- 22 Merus executor quas exceptiones admittere possit, ac debeat.
- 23 Qua de tertio oppositore contra sententia executionem prænotatur, similiter procedunt in oppositore in publicum instrumentum, quod illam paratam asserit.
- 24 Instrumentum publicum paratam habens executionem, contra tertium exequi non potest.
- 25 De tertio oppositore in creditorum concursu ad bona debitoris are alieno gravati, qui solvendo non est, & num. 26.

CAPUT XVI.

Sermo nobis est de tertio, cui etiam litis conscius res inter alios acta non nocet, nisi quoad quædam præjudicium ex præsumptione, & autoritate rei judicatæ resultans, ut observatur sup. cap. 13. num. 14. ejus exempla habentur in l. 2. tit. 22. p. 3. His autem si ad iudicium citatione pulsentur, sententia parit præjudicium, & si comparere neglexerint, nisi alio jure veniant, non eo, de quo controversum est, tunc quidem nullatenus per citationem lædi possunt. Greg. Lop. in d. l. 20. gloss. 2. Cancr. variar. part. 2. cap. 16. à num. 61. Salgad. de reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 362.

Ad Num. 1.

Tertius, de quo agitur, bifariam valet executionem sententiæ inter alios pronuntiatæ evitare, vel interposita appellatione, vel opposita exceptione juris, quod res inter alios acta aliis nocere non permittitur. Cancr. num. 56. Scaccia de appellat. quæst. 17. limit. 6. memb. 4. num. 69. Et licet videatur huic denegandum esse provocationis beneficium, cum sua non interfit retractari sententiam, quæ illi non nocuit, ex traditis supra, cap. 13. num. 2. tamen

râmen ideo conceditur, quia patitur detrimentum ex præsumptione, ut jam præmissi. Præterea si res victori tradatur, fieri aliquando potest deterior conditio tertii, aut ob adversarii ampliorem potentiam, aut alia ratione. Scacc. num. 74. & 83. Cancer. num. 74. Salgad. num. 78.

3 Nulli regulariter licet se ingerere liti, quæ inter alios discutitur, nisi sua interesse prædicerit. Ant. Gom. *variar. lib. 2. cap. 2. num. 39. col. 7. vers. ad verendum tamen.* Cancer. *sup. num. 31.* Menoch. *de arbitrar. lib. 2. casu 18. in princ. & prædixi cap. 13. num. 7. & cap. 14. num. 2.* Sic quoties aliquis intendit executionem sententiæ inter alios latæ suspendere, probare tenetur in continenti, seu intra tempus breve à iudice præfinitum, jus quo nititur, ut executioni se opponat, l. 3. tit. 27. p. 3. l. à Divo Pio 15. §. Si super rebus, vers. Sed sciendum, de re judic. Salgad. *sup. num. 99.* Scacc. num. 68. Cancer. num. 64. Paz in *praxi, tom. 1. cap. 4. num. 2.* Carleval. *de judic. tom. 2. disp. 8. num. 11.* Amat. *variar. resol. 94. num. 5.* Gratian. *disceptat. cap. 439. num. 21.* Barbosa *collect. cap. Veniens 38. num. 10. de testib. Argel. de legitimo contradit. quæst. 7. num. 5.* Azeved. in l. 41. tit. 4. lib. 3. *Recop. Ant. Gom. ubi proximè.* Intra quantum temporis tertius de jure suo docere debeat, judicantis arbitrio committitur. Menoch. num. 5. Cancer. num. 33.

4 Apud nos hæc res aliter se habet; nam comparente tertio oppositore, executio suspenditur, & cum eo (non ut quondam de jure communi summatim) via ordinaria agitur, & plenariè cognoscitur de causâ oppositionis, quâ absolutâ, prosequitur in executivo iudicio, l. 41. tit. 4. lib. 3. *Recop.* per quam ita in praxi observari testantur Paz, & Cancer. *ubi proximè.* Parlador. *quotidian. lib. 2. cap. fin. part. 5. §. 11. num. 59.* Salgad. *sup. part. 2. cap. 7. num. 127.* Pichard. *manuduct. ad prax. part. 2. §. 15. num. 2.* Cur. Philip. *part. 2. §. 26. num. 3.* Azeved. in d. l. 41. *Recop.* Carleval. *ubi sup. & disp. 12. num. 5.*

5 Unde provenit, ut licet de jure communi tertius se opponens executioni, si succubuerit, possit iterum via ordinaria in victorem experiri, nostro tamen Regio minimè audiatur. Cancer. num. 82. Salgad. num. 364.

Ibi: Ut sufficiat semiplena probatio.

6 De jure communi, ne ad ulteriora in executione progrediatur, opus non est, ut tertius plena probatione de jure suo doceat, cum semiplena sufficiat. Cevall. *tract. de cognit. per viam viol. q. 16. num. 16.* Ant. Gom. *ubi supra.* Gratian. num. 22. Amat. cum aliis num. 8. Scacc. d. quæst. 17. *limit. 6. memb. 4. num. 68. & 106.* Trentacinq. *variar. lib. 2. tit. de judic. resol. 16. num. 10.* ubi quod per iuramentum, vel conjecturas probatio admittitur apparens. Nostrates oppositionem recipiunt per libellum cum iuramento calumniæ, ac juris tertii allegatione, qui deinceps id probare termino ordinario constringitur, quicquid contra senserit Guttier. *Practic. lib. 1. quæst. 114. versus fin. dum ait,* aliquo modo de jure tertii statim constare oportere, de quo laudati supra, num. 4.

Ibi: Satis erit causam in ipso appellationis libello.

Tertius appellans, non ut sententiæ executionem impediat, sed ad effectum devolutivum duntaxat, non habet necesse causam, ob quam sua interest, probare, quam fat est ut libello provocationis exprimat: cui refragatur Scacc. num. 108. nam etiam ad effectum devolutivum aliqualis probatio interesse in tertio desideratur, ex præmissis ab eodem Scaccia ex num. 106. & à me *sup. num. 3.* Sed D. Covar. sententia procedet, si appellans fuisset citatus, etsi causæ non adfuerit, aut si iuramentum libello infereretur, vel aliàs appareret verosimiliter de præjudicio tertii: alioqui non teneretur iudex deferre appellationi, nisi legitimatâ personâ provocantis.

Ad Num. 2.

Tertius se opponens executioni audientis non est, quoties de calumnia illius suspicio emerferit. Scacc. *sup. num. 77. & 87. vers. Limita primò.* Aloyf. Ricc. *collect. Decision. part. 1. collect. 188.* Castill. in l. 64. *Tauri, num. 96.* Cald. *Per. in l. Si curatorem; verb. Por quod, num. 27. C. de in integr. restit. Parlador. sup. dict. §. 11. num. 60.* Barbosa *collect. cap. Suscitata, num. 4. de in integr. restit. Cancer. d. cap. 16. num. 27.* & generaliter omnis dilatio de calumnia suspecta rejici debet; iudicem tamen credulum nimis esse non expedit, ut fraudem præsumat, ut per Menoch. *de recuper. possess. remed. 15. à num. 325.* Carleval. *de judic. tom. 2. disp. 12. num. 16.* ubi plures.

Præmissæ resolutioni non erit locus quoties tertius se opponens, plenè de jure suo statim doceat; etenim per legitimam probationem omnis calumniæ præsumptio cessat, si in continenti offeratur. Cancer. num. 24. Barbosa *collect. cap. Interposita, num. 4. de appellat. Scacc. supra q. 11. num. 68. q. 17. limit. 4. num. 16. vers. Declara nunc, & limit. 6. memb. 7. num. 133. vers. Confirmatur secundò.* Etenim cum de bono jure tertii verè, ac plenariè constet, iudex omninò supersedere debet, nec præsumere potest, quod oppositio sit fraudulenta, non quia tertii interest; sed ut victorem vexet, aut victum tueatur, cum aliud plenè probatum reperitur. Ubi autem semiplena, & qualisqualis exhibeatur probatio incontinenti, quæ fat est ad suspendendam executionem, ex traditis supra num. 6. tunc iudex ex conjecturis fraudis æstimabit, an prosequi, vel suspendi oporteat executionem.

Vers. Sed etsi tertius docere, velit.

Hi, quos Tertios vulgò nuncupamus, sunt 10 in triplici differentia, ut constat ex l. Sape, de re judic. l. 20. tit. 22. p. 3. Igitur si tertius, cui sententia nullatenus etiam scienti officere valet, plenam in continenti offerat probationem, præcisè suspenditur executio. Rursus si similiter se opponat tertius qui & ignarus litis sententiâ læditur, in executione supersedendum non est. At si compareat ille, cui

Vers. Secundus casus.

Accedit secundus casus; cum scilicet res, 14 quæ per executionem est tradenda, vacat nemine possidente, veluti si ad hæreditatem jacentem pertineat, & si tertius in continenti de jure suo docuerit, calumniæ suspicione non urgente, iudex supersedere tenetur. Scaccia cum aliis num. 74. Lancell. *de attent. part. 2. cap. 12. ampliat. 14. num. 14. & 56.* Cancer. num. 73. Salgad. *de Reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 76.* Aliud sustinet Argel. *de legit. contradit. quæst. 5. art. 2. ex num. 26.*

Vers. Tertia solet tradi species.

Tertius subsequitur casus, si contradictor 15 possideat: & quidem probata in continenti possessione, executio remorabitur. Azeved. in l. 6. num. 8. tit. 17. lib. 4. *Recop.* lausimè amplians & restringens. Scaccia de appellat. *quæst. 17. limit. 6. memb. 4. à num. 52.* Cancer. d. lib. 2. cap. 16. ex num. 68. Parlad. *quotidian. lib. 2. cap. fin. part. 5. §. 11. num. 58.* Marescot. *variar. lib. 2. cap. 121. num. 1.* Valasc. *consult. 55. num. 1. part. 1.* Aug. Barbosa *collect. cap. Veniens 38. num. 2. de testib. Salgad. d. cap. 8. num. 32. & 81.* Cevall. *tract. de cognit. per viam viol. quæst. 16. à princip.* quod ita verum est, ut etiam executionem triplicis sententiæ conformis tertius possessor evitet. Barbosa *ubi proximè, & collect. cap. Cum super, num. 6. de re judic. Scacc. sup. num. 52.* Marescot. num. 2. Azeved. *ubi pronuper:* sufficite ad eum effectum civilis tantum possessio, vel per constituti clausulam comparata. Salgad. d. cap. 8. numero 110. & 114. apud quem, ac Scacciam plenam rei cognitionem percipies.

Ad Num. 4.

Quartus tandem, & ultimus casus adest, 16 cum creditor actione personalis contendit, ut quantitatem debitam persequatur, cui erit legitimus contradictor, ut executio suspendatur, quisquis in continenti se dominum, vel possessorem rei, quæ capi ad solutionem intenditur, ostenderit. Salgad. d. cap. 8. num. 60. Scacc. num. 85. Cancer. num. 66. Cur. Philip. *part. 2. §. 26. num. 10.* Parlador. *sup. d. §. 11. num. 59.* Paz *Prax. tom. 1. part. 4. num. 2.* Azeved. *ubi supra.* Cevall. d. quæst. 16. num. 25. Nostrates observant, de jure regio, & communi stylo non desiderari, quod in continenti possessio, vel dominium probeatur; nam oppositione tertii admittitur, proceditur via ordinaria, ordinariisque terminus probatorius conceditur. Paz, & Parlad. *ubi proximè.* Guttier. *Practic. lib. 1. quæst. 114.* Pichard. *manuduct. part. 2. §. 15. num. 2.* quæ oppositio admittitur, ac impedit executionem etiam post ultimam additionis sententiam, & sic praxi receptum testis est Paz *ubi nuper.* Sed nullâ præmissâ cognitione, si sibi videatur, poterit iudex omissis bonis, de quibus controversia movetur, ad alia capienda debitoris transgredi. Gregor. Lop. in l. 3. *gloss. 11. tit. 27. p. 3. l. A Divo Pio, l. Si super rebus, de re judic.*

cui nocet sententia, cum litem agitari prænovit, & non aliter, tunc distinguere opus est; nam si ignoravit causam agi, obstabit executioni; si scivit, repellitur. Quæ sunt accipienda cessante provocationis auxilio, juxta quam distinctionem procedit communis opinio, quæ docet, tertium litis conscium non admitti ad impediendam sententiæ executionem, de qua Scacc. d. q. 17. *limit. 6. memb. 4. num. 56. & 75. cum seqq.* Marescot. *variar. lib. 2. cap. 121. num. 7.* Aug. Barbosa cum aliis *collect. cap. Veniens 38. num. 2. de testib. Cevall. de cognit. per viam viol. q. 16. num. 12.*

Ad Num. 3.

11 Quoties possessor à duobus in solidum rei vindicatione pulsatur, prius iudicium minimè suspenditur, sed qui primum victor evaserit, rem percipiet, præstita cautione de eadem reddenda, indemnique victo servando, si ab altero superetur: quæ præstantur supra, cap. 14. num. 18. & 19. ac ibi laudatis adijunge Scacciam *ubi proximè, num. 82.* Fachin. *controver. lib. 1. cap. 5.* Carleval. *de judic. tom. 2. disp. 12. num. 13.* Duennas *reg. 274.* Aug. Barbosa *collect. cap. Cum super, num. 4. de re judic. Osuald. ad Donel. lib. 20. cap. 7. lit. L.* Petr. Barbosa in l. Si alienam, num. 15. ff. *solut. matrim. & alios plures apud Salgad. de retent. Bullar. part. 2. cap. 13. num. 18.* ac de Reg. *protect. part. 4. cap. 8. num. 67.*

Ibi: Quo fit, ut si post sententiam latam.

12 Præmissa obtinent, cum pendente lite etiam post sententiam, secundus comparet actor: quod si cum jam in rem iudicatam transierit, tertius superveniat, ut executio suspendatur, audiendus non erit; imò nec cautio præstari decet. Salgat. d. cap. 13. num. 19. & cap. 8. num. 68. Scacc. num. 78. Petr. Barbosa & Osuald. *ubi proximè,* Cancer. *variar. part. 2. cap. 16. num. 76.* rationem discriminis reddunt iidem, maximè Salgad. d. cap. 8. num. 70. Et hic primus est casus, quem D. Covarruv. proponit, cum scilicet agitur actione reali, & possessio est penes litigantem victum: tuncque executio per oppositionem neutiquam impeditur, ut constat ex jam laudatis, & Azevedo statim laudando.

Ibi: Quod si tertius hic executionem velit, &c.

13 Quamquam tertius post rem iudicatam superveniat, si tamen alleget, sua plurimum interesse, ne res victori tradatur absque cautione, propter suspensionem fraudis, egestatem, aut nimiam potentiam, audiri debet, atque si iudici visum fuerit, cavere jubebit. Scaccia num. 83. Cancer. num. 77. Salgad. d. cap. 8. num. 74. qui observat cavendum fore tertio comparenti post sententiam, quæ nondum in rem iudicatam transierat. Quomodo cavere victor debeat, docet Anton. Fab. in *ration. l. Is à quo, de rei vendic.* ut idoneus nuda promissione; suspectus, vel pauper satisfatione. Sed in hoc judicantis arbitrium versabitur, Menoch. *de arbitr. lib. 2. casu 140. num. 2.*

D. de Faria Covar. Enucl.